

Agendapunt: 06.

Onderwerp:	Wijziging GRIP-niveau in rampbestrijdingsplannen
Datum:	3 oktober 2025
Portefeuillehouder:	Mevr. C.Y. Sikkema
Sector:	Crisisbeheersing
Bijlage(n):	- Bijlage 1: Overzicht was- wordt van GRIP-opschalingen bij rampscenario's
Ter besluitvorming/ter bespreking/ter informatie:	Ter besluitvorming

Gevraagd besluit

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

- In te stemmen met de wijziging van het niveau van GRIP-opschalingen van rampscenario's.

Toelichting voorstel

In de regio Groningen zijn ruim 20 zogenoemde hogedrempel SEVESO-inrichtingen gevestigd. Voor deze inrichtingen is een rampbestrijdingsplan wettelijk verplicht (art. 17 Wvr). Deze rampbestrijdingsplannen richten zich op de aanwezige rampscenario's, zoals weergegeven in het Veiligheidsrapport van de betreffende inrichtingen.

Rampbestrijdingsplannen voor de regio Groningen worden opgesteld door de multidisciplinaire werkgroep planvorming Veiligheidsregio Groningen. De multidisciplinaire werkgroep bestaat uit deelnemers vanuit crisisbeheersing, brandweer, politie, GHOR, bevolkingszorg, waterschap en het bedrijf zelf. Afhankelijk van de ligging van het bedrijf en/of het effectgebied van de rampscenario's wordt deze werkgroep in voorkomende gevallen aangevuld met deelnemers vanuit andere organisaties, zoals Rijkswaterstaat en Groningen Seaports.

Bij het opstellen van een rampbestrijdingsplan wordt onder meer gekeken naar het voorbereide niveau van GRIP-opschaling. Aan de hand van het rampscenario wordt op basis van consensus vanuit de werkgroep uiteindelijk een GRIP-niveau aan het betreffende rampscenario gekoppeld. Dit is een volledig theoretische exercitie, welke op dit moment heeft geresulteerd in GRIP-opschalingen in rampbestrijdingsplannen variërend van GRIP-1 tot en met GRIP-4.

Op basis van contacten met andere veiligheidsregio's in Nederland, maar ook met CaCo's, Leiders CoPI en Operationeel Leiders is het inzicht ontstaan dat de theoretische exercitie niet (meer) aansluit bij de realiteit. Er wordt bij het opstellen, maar ook bij het actualiseren van rampbestrijdingsplannen, niet gekeken naar de feitelijke situatie die gaande is bij het zich voordoen (of voor dreigen doen) van een rampscenario. Feitelijk kijken we (te) veel naar theorie en (te) weinig naar praktijk.

Een recent voorbeeld (februari 2025: chloorlekkage bij Nobian MEB te Farmsum) bevestigt dit beeld. De alarmering van deze lekkage heeft 'regulier' plaatsgevonden, op basis waarvan Meldkamer Noord-Nederland (o.a.) brandweereenheden heeft gealarmeerd. De CaCo heeft het rampbestrijdingsplan er wel bij gepakt en gezien dat aan dit scenario een GRIP 4 opschaling was gekoppeld. Dit heeft feitelijk een barrière voor hem opgeworpen, omdat het opschalingsniveau (terecht) als 'veel te hoog' is ingeschat voor de situatie waar op dat moment sprake van was. Hierdoor is geen GRIP-opschaling gegeven. Was aan dit scenario een GRIP 1 opschaling gekoppeld, dan zou hij dit wel hebben afgekondigd, zo gaf hij in een evaluatiegesprek aan.

Overall gezien kan geconstateerd worden dat alarmeringen eerder regulier plaatsvinden, dan dat direct een rampscenario wordt afgekondigd. (Deze komen gelukkig ook niet zo vaak voor). Dit wordt bevestigd na gesprekken met CaCo's. De soms hoge(re) GRIP-opstapeling werpt hierbij een blokkade op.

Om dat te ondervangen zijn de GRIP-opstapelingen bij rampscenario's tegen het licht gehouden en wordt geadviseerd deze naar beneden bijgesteld. Hierbij is nadrukkelijk geluisterd naar CaCo's, Leiders CoPI en Operationeel Leiders, die bij het zich voordoen van rampscenario's op hun eigen terrein aan de lat staan om het incident het hoofd te bieden. Concreet houdt dit in dat alle rampscenario's het GRIP-niveau 1 krijgen, met uitzondering van blow-out- en instantaan falen-scenario's welke op GRIP 2 worden gezet. Deze aanpassingen zullen, bij akkoord van het AB op deze oplegger, worden aangepast bij reguliere actualisaties van de verschillende rampbestrijdingsplannen.

Naast het bijstellen van de GRIP-opstapelingen bij rampscenario's wordt aanbevolen om aanvullend bij CaCo's, OVD-en en leiders CoPI / HOVD-en meer aandacht te besteden aan het kennen en herkennen van rampscenario's. Ditzelfde geldt aan de inrichtingenkant voor de bedrijfsdeskundigen (specifiek voor een goede melding aan de meldkamer). Hiermee wordt hen de mogelijkheid geboden om (specifiek voor rampscenario's) snel een goede alarmering uit te doen gaan, dan wel dat zij de kennis en kunde hebben om de alarmering bij te stellen.

Genoemde functionarissen kunnen op basis van bevindingen én op basis van professionaliteit en deskundigheid inschatten of het incident bestrijdbaar is met de aanwezige mensen en materialen. Is dat het geval, dan is verdere opstapeling niet nodig. Is dat niet het geval, dan kunnen genoemde functionarissen verder opstapelen. Dit, zoals deze functionarissen ook doen bij andere incidenten dan rampscenario's. Reguliere informatielijnen richting bestuurders blijven hierbij (uiteraard) ongewijzigd bestaan. Hier zal ook aandacht voor komen in de rampbestrijdingsplannen.

Het voordeel van deze ontwikkeling is dat alleen die functionarissen worden gealarmeerd die ook daadwerkelijk benodigd zijn bij de bestrijding van het incident. En dat zij deze incidenten (rampscenario's) eerder en beter herkennen. Maar ook dat vanuit de meldkamer geen drempel wordt ervaren om een rampscenario af te kondigen.

NB.

Na akkoord van het Algemeen Bestuur zullen de betrokken actoren hierop actie ondernemen om realisatie van dit besluit te bewerkstelligen. Hierbij valt onder andere te denken aan:

- Aanpassing van de GRIP-niveaus in de rampbestrijdingsplannen (bij reguliere actualisatie).
- Aanpassing van de GRIP-niveaus in het GMS van de meldkamer.
- Informeren van CaCo's, OVD-en Brandweer, Leiders CoPI en Operationeel Leiders ten aanzien van het genomen besluit. Incl. voorlichting van de gevolgen van dit besluit en bespreken van wijzigingen in de werkwijze(n) van genoemde functionarissen.
- Bespreken van het genomen besluit met de bedrijfsdeskundigen van de betreffende SEVESO-inrichtingen.
- Afstemming met Vakbekwaamheid Crisisbeheersing, zodat zij in oefeningen deze wijziging in GRIP-opstapelingen kunnen verwerken.
- Informeren van de bij multi-planvorming betrokken partners met het oogmerk om ook hun (interne) processen te wijzigen in aansluiten op de gewijzigde GRIP-opstapelingsniveaus.

Afstemming/consequenties

	Afgestemd	Consequenties
Juridisch	☒	N.v.t.
Financieel	☒	N.v.t.

Personeel ☒

N.v.t.

IM/ICT ☒

N.v.t.

Communicatie ☒

N.v.t.

Inkoop ☒

N.v.t.

Overig ☒

N.v.t.